

NEGUJEMO, DA VARUJEMO

Večina dvoživk večji del leta preživlja na kopnem. Skriti koticiki v mejici, na travniku ali v gozdu jim nudijo poletna zatočišča, pozimi pa prezimovališča. Z grmovjem obraščene brežine jarkov in potokov pa uporabljajo tudi kot selitvene poti.

Da bi izboljšali mokrotne travnike in dvoživkam zagotovili dovolj hrane, površin **ne gnojimo, kosimo pa jih pozno v sezoni ter vselej v suhem vremenu.** S tem omogočimo razvoj žuželk in drugih nevretenčarjev, ki so njihov glavni vir hrane. Da ohranjamo biotsko pestrost travnikov, **redno odstranjujemo invazivne tujerodne vrste.**

ZA VARNO SELITEV MED BIVALIŠČI

Selitve dvoživk potekajo po ustaljenih poteh, te pa pogosto sekajo ceste. Da bi jim omogočili lažje prehajanje med življenjskimi okolji ter zmanjšali njihovo smrtnost na cestah, **na kritičnih odsekih gradimo cestne podhode in stalne usmerjevalne ograje.**

Dvoživke so med najbolj ogroženimi skupinami vretenčarjev tako v Sloveniji kot tudi drugod v Evropi. Upad njihovih populacij je posledica izgube, drobitve in uničenja primernih življenjskih prostorov ter zmanjšanja njihove povezanosti.

Osrednje ciljne vrste projekta LIFE AMPHICON so nižinski urh, hribski urh in veliki pupek. Aktivnosti vključujejo obnovo ali ponovno vzpostavitev mrestišč in kopenskih habitatov, izvedbo trajnih ukrepov za varstvo dvoživk na cestah in krepitev populacij velikega pupka in nižinskega urha s podporno vzrejo.

S podporo finančnega mehanizma LIFE.

Projekt LIFE AMPHICON (LIFE18 NAT/SI/000711) sofinancirajo Evropska unija v okviru programa LIFE, Ministrstvo za okolje in prostor RS, Občina Bistrica ob Sotli ter partnerji. Vsebina odraža izključno stališča avtorjev. Zanj in za morebitno iz nje izhajajočo uporabo informacij Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje (CINEA) ter Evropska komisija ne prevzemata odgovornosti.

www.ljubljanskobarje.si
f KPLjubljanskobarje

www.lifeamphicon.eu
f lifeamphicon

Izdajatelj: Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje • Besedilo: Jasna Tarman • Strokovni pregled: Katja Pobiljšaj in Tadeja Smolej, Center za kartografijo favne in flore • Fotografija na naslovnici: Wolfgang Hasselmann - unsplash.com, ostale fotografije: Jasna Tarman in Katarina Drašler, Janez Tarman (močvirna sklednica, zelene žabe), Andreas Eichler - creativecommons.org (belouška), Katja Pobiljšaj (ukrepi za varstvo dvoživk na cestah) • Oblikovanje: Klara Korenčan • Škofljica, december 2022 • Elektronski izvod

Ljubljansko barje

KRAJINSKI PARK

NA BARJU NOVA MLAKA – VEŠ, KDO SE V NJEJ NAMAKA?

RAZNOLIKOST ŽIVLJENJA V VODI

Voda je vir življenja in življenjski prostor številnih rastlinskih in živalskih vrst.

Med njimi so vrste, ki se v vodi **razmnožujejo**, ali pa v njej poteka njihov **razvoj**. Med značilnimi prebivalci stoječih voda tako najdemo žabe in druge dvoživke, kačje pastirje, nekatere hrošče, enodnevnice, vodne drsalce, polže, pijavke in številne druge.

Raznovrstna množica prebivalcev k vodi privablja tudi tiste, ki se z njimi hranijo, npr. kačo belouško, številne vrste ptic in netopirje. Na osončenih brežinah lahko z nekaj sreče opazimo tudi želvo močvirsko sklednico.

PROSTOR STALNIH SPREMEMB

Ljubljansko barje je ena najbolj spremenjenih pokrajin v Sloveniji. Narava je za oblikovanje kotanje, v kateri se nahaja, potrebovala milijone let. Iz velikega plitvega jezera je skozi tisočletja večkrat nastalo močvirje, iz njega pa z nalaganjem plasti rastlinskih ostankov sprva nizko, nato pa visoko barje.

V zadnjih 200 letih smo Barje spremenili v **kulturno krajino**. Velika izsuševalna dela so nekdaj največje in najjužneje ležeče visoko barje v Evropi preoblikovala v preplet travnikov, njiv in mejic. **Gosta mreža osuševalnih jarkov** med njimi je postala **osrednji življenjski prostor** številnih vrst, ki za svoje razmnoževanje in razvoj potrebujejo stoječo vodo.

USTVARJAMO, DA OHRANJAMO

Voda poleti hitro odteče, osuševalni jarki pa presahnejo. To pri vrstah dvoživk, ki za razvoj v vodi potrebujejo več časa (npr. veliki pupek in rosnica) ali ta poteka v toplejšem delu leta (npr. zelena rega in hribski urh), vodi v propad jajc in ličink. Zaradi podnebnih sprememb so dolga, suha in vroča poletja vse pogostejša, zato se razvojni krog takšnih vrst vse pogosteje zaključi neuspešno.

Primerno vodno okolje lahko zagotovimo z **izkopom mlak**. Te morajo biti dovolj velike, da poleti ne presahnejo. Njihove brežine morajo biti položne, da jih lahko živali zapustijo. **Plitvi in globlji deli** zagotavljajo primerna bivališča skozi vse leto, **obrežno in vodno rastlinje** pa nudi zatočišče pred plenilci in mesta za odlaganje jajc. Da žabji podmladek ne bi postal kosilo, v mlake ne smemo naseljevati rib.

UGODNI POGOJI ZA ŽIVLJENJE DVOŽIVK
SO MOČNO PREPLETENI Z ŽIVLJENJEM
ČLOVEKA. Z AKTIVNOSTMI V PROJEKTU
LIFE AMPHICON POMAGAMO NARAVI, DA
TA LAHKO POMAGA NAM.

LIFE AMPHICON
LIFE18 NAT/51/000711

Zelene mejice
niso dobre le za ptice.

Ilustracija: Andreja Kramberger

LIFE AMPHICON
LIFE18 NAT/51/000711

Grem namakat krake
v nove mlake.

Ilustracija: Andreja Kramberger

LIFE AMPHICON
LIFE18 NAT/51/000711

Varno čez cesto,
da najdem nevesto.

Ilustracija: Andreja Kramberger